

Nederlandse Vrouwen Raad

adres Benoordenhoutseweg 23
2596 BA Den Haag

tel 070 - 3469304

fax 070 - 3459346

e-mail info@de-nvr.nl

website www.nederlandsevrouwenraad.nl

Redactie nieuwsbrief

postadres Benoordenhoutseweg 23
2596 BA Den Haag
Pia Band-Hunteman

tel/fax 020 4361679

e-mail p.band@planet.nl

redacteuren Pia Band-Hunteman
Tini Jansen-Bruul
Marianne Jongkind-Voncken
Anke Leys (bestuurslid NVR)

**De Algemene Vergadering
Nederlandse Vrouwen Raad
donderdag 27 april 2006**

Tijd: 13.00 uur inloop.
Aanvang vergadering 13.30 uur.
Kosten broodjes € 5,-
Plaats: Zalencentrum Vredenburg
Vredenburg 19, Utrecht
Opgave: info@de-nvr.nl voor
deelname aan de lunch

14^e jaargang nummer 2

Deze nieuwsbrief verschijnt zes keer in 2006.

De volgende nieuwsbrief

De 14^e jaargang nr. 3 verschijnt juni 2006.
Kopij vóór 25 mei 2006 inzenden aan bovenstaand adres of naar p.band@planet.nl

Van het bestuur

Kent u dit ook? Je denkt in een wat rustiger vaarwater terecht te komen, met meer tijd voor 'eigen' zaken (of zoals tegenwoordig wordt gezegd 'leuke dingen'). Maar nee, juist dan lijkt er ineens een wolkbreuk los te barsten!

Veel van deze zaken zijn misschien aan jezelf te wijten. Je ziet wat er hier en daar moet gebeuren, dus je haalt het naar jezelf toe. Er zijn nu eenmaal situaties die je overkomen, waar je door je verantwoordelijkheidsgevoel niet onderuit komt en je er niet van kunt of wilt distantiëren.

Binnen een organisatie als de NVR is, wat ik hierboven schets, heel herkenbaar. Vanaf het moment dat de strategienota is vastgesteld, zijn we bezig de aangegeven taakstelling te vertalen in daadwerkelijke acties.

Tijdens het voorzittersoverleg, dat op het moment dat ik dit schrijf, net achter de rug is, is uitgebreid gesproken over wat de drie thematische commissies als aandachtspunten hebben aangegeven en wat hier als acties uit voortvloeit.

Aan het slot van de drie bijeenkomsten is door veel voorzitters aangegeven dat zij dit overleg als heel positief hebben ervaren. In kleinere kring is het contact directer en persoonlijker en kan men tot een meer effectievere uitwisseling komen. Er was veel interesse in elkaars activiteiten zodat er, de door mij benadrukte en beoogde, kruisbestuiving kon plaats vinden.

De werkwijze van de NVR blijkt niet altijd voor iedereen even duidelijk. De koepelfunctie van de NVR houdt in feite in, dat alles wat er wordt ondernomen, in samenwerking met de lidorganisaties gebeurt. Het initiatief hiervoor kan zowel bij de NVR als bij de lidorganisaties liggen. Denk hier bijvoorbeeld aan de acties ten aanzien van de komende WMO (Wet Maatschappelijk Ondersteuning) en het zorgstelsel (geïnitieerd door de NVR) als aan het komend congres in het kader van barrières in carrières op initiatief van de lidorganisaties.

Bij dit alles is het van belang dat we ons realiseren dat, wat we ondernemen, gebeurt vanuit de basis en ten goede komt aan de basis: de Nederlandse vrouw. Voorkomen moet worden (en dit werd ook tijdens de voorzittersbijeenkomsten benadrukt) dat wordt gedacht en gewerkt vanuit een 'wij-en-zij-gevoel'. Het is duidelijk, dit werkt eerder remmend dan stimulerend en daar is niemand bij gebaat.

Een belangrijk punt tijdens de discussies was het feit dat de communicatie niet altijd optimaal verloopt of niet voldoende duidelijk is. Dit geldt voor zowel de communicatie vanuit de NVR richting lidorganisaties als ook de communicatie binnen de lidorganisaties zelf. Op zeer korte termijn wordt het door Anke Leys opgestelde communicatieplan gepresenteerd. Bekeken moet worden welke van de aangegeven aanbevelingen kunnen worden gerealiseerd opdat we ook op dit gebied weer een stap verder zijn.

- Misschien zijn er geen (dreigende) wolkbreuken op dit moment maar het rustige vaarwater ligt ook nog niet helemaal binnen bereik. De vraag is mis-

De Nederlandse Vrouwen Raad (NVR)

is het eens met de Visitatiecommissie

Het emancipatiebeleid moet echt beter

Op 29 maart j.l. besprak de Kamercommissie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) de tussenrapportage van de Visitatiecommissie Emancipatie.

Het rapport geeft een voorlopig beeld van het emancipatiebeleid en "gender mainstreaming" (= het in de departementen geïntegreerde emancipatiebeleid) bij de rijksoverheid in 2005. Het rapport heeft de titel "Dat moet echt beter". De departementen geven te weinig aandacht aan de emancipatieaspecten van hun beleid: geen enkel departement scoort voldoende. Het antwoord van het kabinet hierop is dat ministeries, die dat willen extra ondersteuning krijgen bij het realiseren van de emancipatiedoelstelling van het kabinet (persbericht SZW van 7 februari j.l.). Beleidsmedewerkers worden extra geschoold.

De NVR is blij met de extra aandacht op de ministeries voor deskundigheidsbevordering op dit terrein. Maar tegelijkertijd vraagt ze aandacht voor belangrijke spelers op het emancipatieveld n.l. de vrouwenorganisaties.

De NVR kan, als koepel van 46 aangesloten vrouwenorganisaties, een belangrijke rol spelen in de continuïteit van het emancipatiebeleid. Er zit veel expertise bij de lidorganisaties. De achterban van de NVR is maatschappelijk van grote betekenis. Zij vraagt met klem om mogelijkheden om die rol goed te kunnen vervullen. De NVR pleit voor het behoud van een commissie die de emancipatie blijft bewaken en monitoren. Voor het maken van emancipatiebeleid en het monitoren daarvan is de NVR de natuurlijke partner van de overheid en wil graag lid zijn van een dergelijke commissie.

Voor meer informatie: www.de-nvr.nl

schien ook wel of we daarnaar streven? Tot waar reiken onze ambities?

Marianne Horsman – Wagener
voorzitter

Emancipatie: vanzelfsprekend? Niet echt!

Overheidsdiensten behandelen mannen en vrouwen niet gelijk

"Emancipatie: vanzelfsprekend, maar het gaat niet vanzelf".

Dat is de titel van het meerjarenbeleidsplan emancipatie van de rijksoverheid, gecoördineerd door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Dat emancipatie, ook bij overheidsdiensten helaas, nog steeds niet vanzelfsprekend is, illustreert het onderstaande, waar gebeurde verhaal anno 2006.

Mevrouw Paulien Wijnvoord uit Delft schrijft ons: "Sinds anderhalf jaar woon ik samen. Mijn vriend is bij mij ingetrokken en het huis staat op mijn naam (al 6 jaar). Vorig jaar kregen we de eerste rekening van het hoogheemraadschap aan hem gericht. Het bleek dat de oudste mannelijke bewoner op een adres de rekening krijgt. Dit jaar weer hetzelfde geval. Ik heb ze geprobeerd te bellen om een nieuwe rekening op mijn naam te krijgen maar altijd in gesprek of de telefoon wordt niet opgenomen."

Het gaat om het aanslagbiljet ingezetenenomslag/verontreinigingsheffing van het Hoogheemraadschap van Delfland.

Overheidsdiensten behandelen mannen en vrouwen niet gelijk: Het Hoogheemraadschap Delfland gaat er voor het gemak van uit dat de correspondentie, in dit geval de rekeningen, naar de mannelijke bewoner gestuurd moeten worden, zelfs als het huis op naam van de vrouw staat! Dit is gewoon regelrechte discriminatie en niet acceptabel.

Emancipatie is anno 2006 nog niet vanzelfsprekend.

Vrouwenorganisaties blijven in Nederland hard nodig! Wordt lid van een van onze lidorganisaties.

Nederlandse Vrouwen Raad,
e-mail: info@de-nvr.nl of www.de-nvr.nl

Reactie NVR op het Meerjarenbeleidsplan Emancipatie 2006-2010

De Nederlandse Vrouwen Raad (NVR) trekt aan de bel bij de vaste kamercommissie!

Het meerjarenbeleidsplan emancipatie is volgens de NVR te eenzijdig. In haar reactie geeft deze landelijke koepel, die tal van organisaties vertegenwoordigt aan, waar het aan schort.

Op 23 maart j.l. heeft de Tweede Kamercommissie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid het Meerjarenbeleidsplan Emancipatie 2006-2010 besproken van coördinerend minister De Geus. Vrouwen moeten meer uren gaan werken en meer gaan participeren in de samenleving. Dat is de boodschap.

Participatie

Het beleidsplan spreekt bij participatie vooral over kwetsbare en kansarme vrouwen, die toegeleid moeten worden naar vrijwilligerswerk.

De NVR heeft een bredere opvatting over participatie. Bij maatschappelijke participatie gaat het volgens de NVR niet alleen om kwetsbare en kansarme vrouwen en ook niet alleen om het toeleiden naar vrijwilligerswerk: alle vrouwen, ongeacht leeftijd, opleiding of culturele achtergrond moeten de kans krijgen volwaardig aan de samenleving deel te nemen. De voorwaarden daarvoor zijn: een betere verdeling van zorgtaken, goede en betaalbare kinderopvang en flexibele werktijden. Voor oudere vrouwen zijn dat de toegankelijkheid van voorzieningen en goede zorg met behoud van zelfstandigheid en regie over het eigen leven.

Een vorm van maatschappelijke participatie is actief lid zijn van een vereniging. Vrouwenorganisaties bieden bij uitstek die mogelijkheid en verdienen daarom de steun van het kabinet. Onder subdoelstelling 22 staat dat vrouwen worden gestimuleerd om in raden, besturen en commissies te participeren. Vrouwenorganisaties spelen daarbij maatschappelijk een grote rol, ook als opstap en kweekvijver voor het deelnemen aan andere besturen en organisaties. De NVR vindt dat zij als koepel dan ook de faciliteiten geboden moet krijgen om de ondersteunende rol goed te kunnen vervullen om participatie in brede zin te stimuleren.

Continuïteit emancipatiebeleid

Het meerjarenbeleidsplan emancipatie gaat over de periode tot 2010. De continuïteit van het aansturen van het emancipatiebeleid en de uitvoering, ook na 2006 is echter niet gegarandeerd. De Visitatiecommissie Emancipatie brengt eind 2006 haar eindrapport uit en houdt daarmee op te bestaan. Ook de coördinerende rol van het ministerie van SZW in de toekomst staat ter discussie. Emancipatie gaat niet vanzelf, dat staat in de titel en dat zal zeker ook voor de periode na 2006 gelden.

De NVR vindt het van groot belang dat er ook in de toekomst zicht blijft op resultaten van het emancipatiebeleid en wil daar als koepel bij betrokken worden. Een uitvoerige reactie is op 23 februari j.l. al verzonden naar alle leden van de vaste kamercommissie.

Zie www.de-nvr.nl

Bevallende vaders?

“Geef vader deel van bevallingsverlof moeder” kopt NRC-Handelsblad van 30 maart j.l. Uit nadere beschouwing van dit vreemde idee blijkt, dat kamerlid Van Egerschot (VVD) dit voorstel heeft gedaan met de bedoeling de arbeidsparticipatie van vrouwen te bevorderen.

Moeders zouden de zestien weken (meestal vier vóór en tien na de bevalling) niet opmaken en dan kunnen de vaders de rest overnemen. Verwijzing naar de regelingen in de Scandinavische landen moeten ons overtuigen.

Arbeidsparticipatie

In de praktijk worden in de eerste weken na de geboorte van een baby de nachten vaak gebroken, hetgeen tot grote vermoeidheid leidt. Moeders heb-

ben de tien weken herstel plus het geven van borstvoeding hard nodig om weer op volle kracht aan de slag te kunnen. Dat hebben ze in de Scandinavische landen beter begrepen dan hier. Zelfs al zouden de feiten over de regelingen die daar gelden, kloppen - hetgeen niet het geval is - dan nog blijft het een raadsel, hoe dit idee de arbeidsparticipatie van vrouwen zou bevorderen. Het bevordert hoogstens meer deeltijd banen.

Sympathiek

Minister De Geus blijkt het “een sympathiek idee” te vinden en de mogelijkheden te gaan onderzoeken. Ons lijkt het pas een echt sympathiek idee als de minister gaat onderzoeken, hoe hij tijdens de zware jaren van zwangerschap, bevalling, herstel en alle drukte die piepkleine kinderen geven, de vrouwen zo goed mogelijk kan helpen en beschermen.

Persbericht NVR

8 maart 2006: Internationale vrouwendag NVR-vrouwen fietsen mee met fietsvriendinnen

Als uitvloeisel van Duurzame Dinsdag 2005 is op 8 maart j.l. een landelijke tocht voor “fietsvriendinnen” georganiseerd door de NVR, IVN, Stichting Steunpunt Fiets en het Duinwaterbedrijf Zuid Holland. Minister Verdonk en cabaretière Funda fietste met 80 vrouwen van verschillende culturele achtergronden door de Scheveningse duinen. Ook vanuit de NVR fietsten 20 vrouwen mee.

Waarom deden we als NVR mee?

Solidariteit tussen vrouwen met een andere culturele achtergrond begint vaak met ontmoeting en samen activiteiten ondernemen zoals fietsen. Door uitwisseling en onderling contact ontstaat meer wederzijds begrip. Vrouwen kunnen elkaar steunen om hun stem te laten horen, om hun talenten zichtbaar te maken en te benutten en om drempels over te stappen. Daarom heeft de NVR mee aan deze tocht met fietsvriendinnen meegedaan. De NVR roept haar aangesloten organisaties op om dit initiatief in de eigen regio over te nemen. Het zou geweldig zijn als op veel plaatsen in het land vrouwen vanuit hun verschillende culturele achtergrond samen gaan fietsen. De NVR stimuleert ook projecten waarbij vrouwen in Nederland activiteiten uitvoeren die gericht zijn op het ondersteunen van vrouwen in oorlogsgebieden.

Een impressie van een bijzondere happening!

Op station Hollands Spoor werd er verzameld vanuit allerlei hoeken van Nederland. IVN medewerkers begeleidden iedere keer groepjes vrouwen naar het verderop op de Hoefkade gelegen buurthuis in de Schilderswijk van Den Haag. Daar aangekomen, reeds doornat door de aanhoudende regen, kregen we een snel kopje koffie en gelukkigen kregen een poncho van het huis te leen aangeboden. Vergezeld van mijn gast, fietsvriendin Soesila Verhagen Jainandusing, werd ik, Margaret de Vos van Steenwijk weer naar de gereedstaande bus gebracht. Inmiddels was de groep van de vooral uit Tilburg afkomstige deelnemers, aangevuld met dames afkomstig uit het buurthuis.

We werden met z'n allen vervoerd naar de Duinwaterleiding Zuid Holland aan de Pompstationsweg. Alle paren werden onthaald op een broodjeslunch en toen was het wachten op de komst van de Minister. Mevrouw Verdonk werd door de volle zaal onthaald als een waar idool. Camera's flitsten en zoomden, zij baadde in het licht van de TV camera's en telkens weer nieuwe groepjes dames van alle kleuren wilden met haar op de foto. Zij voldeed hier telkens glimlachend aan. De organisatoren, waaronder de aanwezige NVR leden, Francine Tielen en ondergetekende werden ook vereeuwigd met de Minister.

Toespraken volgden van een vertegenwoordigster van de Duinwaterleiding, waar wij gastvrij onthaald werden en door een vertegenwoordiger van IVN. Hoogtepunt was dat het Fietsvriendinnen project een prijs heeft gewonnen, maar ook dat het Oranjefonds, hierop geattendeerd, heel snel heeft gehandeld. Ter plekke werd een cheque uitgereikt door het Oranje Fonds aan het fietsvriendinnen project van 35.000 Euro. Een geweldige waardering voor dit uitstekende en originele project. De Minister kreeg toen het woord. Zij had grote waardering voor dit briljante en goed uit te voeren idee om samen dingen te doen.

Fietsen is leuk. Het is nuttig en oer Hollands. Samen fietsen is nog leuker en gezelliger. Bovendien in de regen, zoals die woensdag is nog Hollandser. Lekker buiten zijn met de wind door de haren, dat is Nederland. Het leren fietsen en daarna op weg helpen in het verkeer, zodat je op de fiets kan gaan winkelen of kinderen naar school kan brengen is een uitstekende wijze van inburgeren. Minister Verdonk vond het dan ook zeer verdiend, dat het Oranje Fonds dit project had beloond met een groot bedrag.

Toen was het tijd om met z'n allen op de fiets te klimmen. Sommigen nog wat onwennig. Wij maakten een vrij korte rit over een pad door de duinen door de stromende regen. Minister Verdonk en Funda (cabaretière) voorop.

Naderhand was er nog een kopje thee en werden we verrast met een zeer geestig optreden van Funda. Alle aanwezigen, vrouwen van vooral Turkse-, Marokkaanse-, Surinaamse- en Nederlandse afkomst stonden samen te schaterlachen. Een goede afsluiting van een vriendinnendag op Internationale Vrouwen Dag. Mijn vriendin heeft veel nieuwe contacten opgedaan, die haar zullen helpen om een project op te zetten voor de jeugd in de Schilderswijk. Voor ons was het de eerste keer Internationale Vrouwendag te vieren, maar zeker niet de laatste.

Margaret de Vos van Steenwijk
Lid NVR commissie Rechten van de Vrouw

Wat betekent biotechnologie met (ei-)cellen voor vrouwen?

Reactie vanuit de NVR op de evaluatie van de Embryowet: De evaluatie van de embryowet is aangeboden aan Staatssecretaris mevrouw Ross-van Dorp. De embryowet verbiedt nu om een embryo tot stand te brengen voor elk ander doel dan het bewerkstelligen van een zwangerschap. Dit betekent dat het verboden is embryo's tot stand te brengen speciaal voor wetenschappelijk onderzoek. Het verbod is tijdelijk. De wet bepaalt dat uiterlijk op 1 september 2007 bij Koninklijk Besluit het tijdstip moet worden bepaald waarop dit verbod vervalt. De opstellers van het evaluatierapport bevelen aan om zonder verder uitstel tot die opheffing van dit verbod over te gaan. Staatssecretaris Ross-van Dorp zei dat het kabinet in het najaar van 2006 een kabinetsstandpunt zal formuleren.

Het valt op dat in de evaluatie van de embryowet met geen woord wordt gesproken over de leveranciers van die embryo's namelijk de vrouwen/biologische moeders (en vaders) van die embryo's. Wij vragen ons af in hoeverre zij zijn betrokken bij deze evaluatie. Wat heeft het voor hen persoonlijk, zowel fysiek als ook mentaal én emotioneel als gevolg gehad dat hun zgn. "restembryo's" gebruikt werden voor wetenschappelijk onderzoek? Zouden ze die, als ze nog eens die vraag kregen, weer afstaan? In hoeverre hebben ze zeggenschap over wat er met de embryo's gebeurt of

zijn ze niet langer eigenaars? Worden mensen voldoende geïnformeerd over wat er met hun embryo's gebeurt?

Deze vragen komen uitdrukkelijk aan de orde op 28 september 2006, wanneer de NVR een publieksdiscussie organiseert met als titel: **"De Maakbare Mens"**, over biotechnologie met (ei)cellen en wat dit voor vrouwen betekent. Op deze bijeenkomst spreken onderzoekers, betrokken vrouwen, vertegenwoordigers van biotechnologiebedrijven, overheidsinstanties, wetenschappelijke instituten en studenten en geïnteresseerden over ontwikkelingen in de biotechnologie met eicellen en stamcellen, over IVF en prenatale diagnostiek. Het gaat daarbij om de mogelijkheden en risico's, over ethische aspecten en over de morele dilemma's. Ook zal over de embryowet worden gesproken.

Reserveer alvast in uw agenda:

Donderdag 28 september 2006

"De Maakbare Mens"

plaats: Muziekcentrum Vredenburg in Utrecht

tijd: 10.00 – 16.00 uur

NVR is zowel ongerust als verbijsterd!

Het bestuur van de Nederlandse Vrouwen Raad is zowel ongerust als verbijsterd over de wantoestanden die zich op de fregatten van de Koninklijke Marine hebben afgespeeld. Met het verloop van de dagen zijn steeds meer details naar buiten gekomen en groeit onze bezorgdheid over hoe vrouwen binnen de marine kunnen functioneren.

Onacceptabel

De commentaren als zouden vrouwen niet in het leger en zeker niet bij de marine moeten kunnen werken zijn uit de tijd. Geen enkele tak van onze maatschappij is uitsluitend voorbehouden aan vrouwen of mannen. Binnen een geëmancipeerde samenleving zijn wij allen nodig en vullen we elkaar aan. Maar het is onacceptabel dat een vrouw tijdens haar werk niet veilig zou zijn.

Het mag daarom ook niet zo zijn dat de mannenwereld wordt geëxcuseerd voor onfatsoenlijk en onoorbaar gedrag en dat de vrouwen (opnieuw) de schuld krijgen en via een zijdeur worden afgevoerd.

Discipline

Gelukkig nemen het kabinet en de marineleiding de zaak hoog op en heeft minister Zalm verklaard dat de onderste steen boven zal komen. Vooral zijn uitspraak dat "het kabinet wenst dat bij misstanden niet alleen de direct betrokkenen, maar ook de commandanten worden aangepakt" geeft hoop op betere discipline. Het moge voor iedereen duidelijk zijn dat de betreffende officieren -en speciaal de verantwoordelijke kapitein- tekort schieten als het om toezicht en discipline draait.

Meer vrouwen

Het is duidelijk dat dit soort problemen bijzonder moeilijk te hanteren zijn. Maar in plaats van zelfs maar te overwegen vrouwen uit de marine te halen, stellen wij juist voor om meer vrouwen op hoge posities te benoemen. Vooral vrouwelijke kapiteins zouden de sfeer aan boord wel eens zeer gunstig kunnen beïnvloeden. Minister Kamp vindt dat defensie een voorbeeldfunctie heeft: op deze manier zou hij dat kunnen waarmaken.

Persbericht van de Nederlandse Vrouwen Raad, e-mail: info@de-nvr.nl

Glancing backwards,

Onder dit motto is op 27 februari 2006 de 50ste vergadering van de Committee on the Status of Women (CSW) in New York van start gegaan. De NVR vaardigt elk jaar een vrouw af naar de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties als lid van de Koninkrijksdelegatie en doet dit al 60 jaar. Dit najaar valt mij de eer te beurt. Om mij hierop voor te bereiden mocht ik in maart de CSW bijwonen, een unieke kans om kennis te nemen van de gang van zaken bij de UN.

Wat is de CSW

De CSW is één van de officiële Commissies van de Verenigde Naties die zich specifiek bezig houdt met genderzaken. Elk jaar in maart trekken vrouwen uit de hele wereld naar New York om met elkaar de werkwijze en het programma van de CSW vast te stellen, prioriteiten en nieuwe trends voor de komende jaren te bespreken en resoluties aan te nemen over zaken die vrouwen treffen. Dit werk gebeurt door de officiële afgevaardigden van de ruim 190 lidstaten.

Daarnaast zijn vrijwel alle internationale vrouwenorganisaties vertegenwoordigd, de Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's). Zij ontmoeten elkaar tijdens alle mogelijke side-events die rond de officiële vergaderingen worden georganiseerd en zijn als toehoorder aanwezig bij de plenaire vergaderingen en panel discussies.

Dit jaar waren er twee hoofdthema's waarover gesproken werd:

- * Enhanced participation of women in development: an enabling environment for achieving gender equality and the advancement of women, taking into account, inter alia, the fields of education health and work.
- * Equal participation of women and men in decision-making processes at all levels.

Zoveel vrouwen bij elkaar: een impressie

Het was een buitengewoon boeiende ervaring. Zoveel vrouwen bij elkaar, zo divers, zoveel huidskleuren, zoveel talen, die je nog nooit hebt gehoord en vaak ook niet kunt plaatsen. Er was een geweldige keuze aan activiteiten, alles bijwonen is niet mogelijk, dus moet je selecteren. Maar waarop?

Zelf heb ik geprobeerd om van alles wat op het menu stond iets te proeven. Dit leek mij een goede manier om kennis te maken met de onderwerpen die op dit moment in gender discussies aan de orde zijn. Ook wilde ik mij op de hoogte stellen van de

moving forward — 50 jaar CSW

gang van zaken en de procedures. Als politicus ben ik natuurlijk geïnteresseerd in het moment van beïnvloeding. Waar en wanneer moet je erbij zijn, op welk moment kun je van je laten horen en hoe betrek je de omgeving en achterban erbij. De CSW biedt ook tal van mogelijkheden om nieuwe vriendschappen aan te gaan, oude banden te versterken en ook van deze mogelijkheid heb ik ruim gebruik gemaakt. Nieuwe contacten met vrouwen van de European Womens lobby, Soroptimist International, parlementariërs uit Botswana en Malawi, interessante sprekers zoals Devaki Jain uit India: een boekwerk aan kaartjes. Maar ook mijn oude contacten uit het Europees Parlement zocht ik weer op. Een interessant gesprek met Thoraya Obaid, van UNPFA, Noeleen Heizer weer ontmoet tijdens hun fundraising lunch en Joan Libby van UNIFEM voor waardevolle informatie en contacten en natuurlijk... even koffie drinken met Nana Annan, een hartelijk weerzien.

De Nederlandse inbreng

Nederland vaardigde minister De Geus af, die de Nederlandse ideeën verwoordde in een speech tijdens een van de high panel bijeenkomsten. Hij werd bijgestaan door een vier man en vrouw sterke ambtelijke delegatie van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Buitenlandse Zaken ondersteunt door onze Permanente Vertegenwoordiging bij de UN. Zij waren belast met de onderhandelingen - die tot vaak laat in de avond door gingen - over de Resoluties en de z.g. Agreed Conclusions betreffende de beide thema's. De basis voor hun onderhandelingen waren de instructies die zij van het Ministerie hadden meegekregen. Zij brachten hun ideeën en suggesties ook in bij de Europese delegatie om op die manier meer steun te verwerven. Samen sta je nu eenmaal sterker.

De NGO's elke ochtend bijgepraat over de stand van zaken, de vorderingen die gemaakt werden en vervolgens waaierden wij na een Hollands koffie kwartiertje uit naar de diverse activiteiten. Af en toe kwamen wij bijeen met de officiële delegatie en wisselden ervaringen uit en werden op de hoogte gesteld van de vorderingen en de frustraties als het niet goed lukte. Want ja Nederland is natuurlijk behoorlijk vooruitstrevend en dat is voor andere landen wel eens moeilijk te accepteren. Er is echter ook vaak waardering voor onze inbreng en de concrete tekstvoorstellen.

Resultaten

Er werden naast de beide "Agreed Conclusions" ook Resoluties aangenomen over HIV/Aids, (gesponsord door Nederland en bijna alle EU landen) de situatie van Palestijnse vrouwen, de procedurele resolutie inzake vrouwen in Afghanistan. Een belangrijk onderdeel van de besprekingen ging over de nieuwe werkzaamheden van de CSW, waarin ook de onderwerpen voor de komende drie jaar zijn opgenomen, met name aandacht voor meisjes en educatie. Tegen de achtergrond van de voorgenomen hervormingen van de UN, lag deze discussie gevoelig. Wat is de toekomst van de CSW, moet deze worden opgenomen in andere gremia? Hoe kun je ook in de toekomst de aandacht voor gender hoog op de agenda houden. En wat is dan de plaats van de NGO'S? Deze zijn toch noodzakelijk voor het signaleren van opkomende trends en de implementatie van de activiteiten maar moeten dan ook een goede plaats in het geheel krijgen. Onze delegatie heeft zich met name sterk gemaakt voor een belangrijke rol voor de NGO's in het hele samenspel.

Een ander belangrijk discussiepunt was "language". Daarmee wordt bedoeld dat voorkomen moet worden dat in het verleden gemaakte afspraken in nieuwe resoluties worden afgezwakt. Dat is een belangrijk punt, want met name op het gebied van Reproductive Health zijn er een aantal conservatieve landen die graag een beetje terug willen krabbelen van eerder gedane toezeggingen.

Er valt natuurlijk nog veel meer te zeggen en te vertellen. Maar één ding is zeker, er zijn veel goede ideeën en bedoelingen. Maar het is nu echt tijd voor de implementatie daarvan. Armoede kan alleen worden bestreden als vrouwen en mannen gezamenlijk actie nemen. Het is tijd voor educatie, gezondheid en "decent" werk voor allen.

Marieke Sanders-ten Holte

AVVN vertegenwoordigster 2006

Voor het uitgebreide verslag zie mijn dagboek op www.emancipatie.nl en op www.nederlandsevrouwenraad.nl

De Nederlandse Vrouwen Raad vraagt een vrouw voor de Koninkrijksdelegatie naar de Algemene Vergadering van de VN (AVVN) in 2007

Beschikbaarheid Met de invulling van deze functie is een tijdsbeslag van tenminste 6 uur per week gedurende 2 jaar gemoeid. De kandidate moet soms overdag voor overleg beschikbaar zijn. In de periode oktober-november 2007 verblijft zij 4 weken in New York. Ook woont zij ter voorbereiding de vergadering van de Commission on the Status of Women bij in maart 2007 in New York gedurende 2 weken.

Functievereisten De kandidate beschikt over een emancipatoire cq feministische instelling en heeft kennis van wat er in de vrouwenbeweging in Nederland speelt. Bovendien heeft zij politiek inzicht, internationale ervaring en een uitstekende schriftelijke en mondelinge uitdrukkings-vaardigheid in de Nederlandse en Engelse taal.

Sollicitaties kunnen gestuurd worden naar:
De Nederlandse Vrouwenraad
Benoemingsadviescommissie AVVN 2007
Benoordenhoutseweg 23, 2596 BA Den Haag

De functie is onbezoldigd.

Een reis- en verblijfkosten-vergoeding wordt verstrekt tijdens verblijf in New York.

Voor informatie secretariaat NVR

tel. 070 - 346 93 04, info@de-nvr.nl

Sluitingsdatum aanmelding 15 mei 2006

NVR is vertegenwoordigd in

De veel besproken kloof tussen burger en politiek bestaat al tijden, maar is de laatste vijf jaar wel akelig zichtbaar. Steeds grotere groepen zwevende kiezers bevolken de opiniepeilingen en er heerst een groot wantrouwen in de politiek. Protestpartijen die zich presenteren als 'niet-politiek' mogen zich in een grote populariteit verheugen. Met het referendum over de Europese Grondwet bereikte de kloof vooralsnog een breedtepunt: terwijl een meerderheid van de Tweede Kamer vóór de Grondwet was, stemde de Nederlandse bevolking tegen. Weten burgers waar Den Haag mee bezig is? En weten politici wat er in de hoofden van de burgers omgaat? Het antwoord lijkt nee.

Die kloof moet gedicht worden! Maar hoe pak je dat aan? De regering besloot advies in te winnen.

Resultaat: de Nationale Conventie; een panel van 14 onafhankelijke leden en een dertigtal adviseurs uit de wetenschap, politiek en het maatschappelijk middenveld. Zij gaan hun hoofden breken over het bouwen van bruggen. Eind dit jaar brengt de Conventie advies uit over de herinrichting van het Nederlandse politieke bestel.

De burger serieus nemen

Alice Bouman-Dentener, algemeen secretaris van de Nederlandse Vrouwen Raad, is één van die adviseurs. Ze heeft zo haar twijfels over de werking van de representatieve democratie: "Slechts een klein percentage van de Nederlanders is lid van een politieke partij. En een nog veel kleiner groepje bepaalt de politieke programma's." Een belangrijke vraag is volgens haar of dit selecte gezelschap wel voldoende 'feeling' heeft met wat er speelt in het land. "Democratie wil zeggen: het volk regeert. In onze representatieve democratie hebben we het parlement om de burger te vertegenwoordigen. Maar kijk ik als burger naar onze volksvertegenwoordiging, dan vraag ik me af welke belangen daar worden behartigd: partijpolitieke of burgerbelangen."

Ook valt het haar op dat politici vooral zichzelf graag horen praten. Maar communicatie is tweerichtings-verkeer en het behartigen van de belangen van burgers betekent dat politici juist goed moeten luisteren naar signalen uit de samenleving. Bouman-Dentener: "De burger is mondiger en de maatschappij complexer. De tijd is voorbij dat je van bovenaf kunt bepalen wat goed is voor het volk."

Politici hebben als taak om uiteenlopende meningen te verzamelen, de verschillende belangen af te wegen en vervolgens een weloverwogen keuze te maken. Belangrijk is daarbij dat de politiek ook echt wat doet met de behoeften en wensen van de kiezer

NVR Agenda 2006

In deze agenda zijn alle activiteiten voor 2006 opgenomen van de Nederlandse Vrouwen Raad, NVR commissies, en, voor zover bekend, van de aangesloten organisaties.

Wie interesse heeft kan een exemplaar opvragen bij info@de-nvr.nl of telefonisch 070 - 3469302, zolang de voorraad strekt.

de Nationale Conventie: naar een nieuw politiek bestel

en verantwoording aflegt over hoe de keuze tot stand is gekomen. "Bij het nemen van goede beleidsbeslissingen moeten niet alleen theoretische beschouwingen en politieke stromingen het uitgangspunt zijn, maar vooral ook de maatschappelijke gevolgen ervan."

Gehoorapparaat

Maar hoe kan Den Haag de geluiden uit de samenleving oppikken? Gehoorapparaatje voor politici? Megafoon voor burgers? Voor Bouman-Dentener is de Nationale Conventie in ieder geval een nuttige exercitie om de politieke actoren eens goed door te lichten en daar over na te denken.

De burger dichterbij de politiek brengen betekent voor haar niet de beslissingsbevoegdheid bij de burger neerleggen. Het referendum ziet zij als een belangrijke graadmeter voor het draagvlak dat de politiek heeft, burgerfora hebben zeker toegevoegde waarde; maar deze instrumenten kunnen niet voor elke beslissing in het leven worden geroepen. Waarom geen gebruik maken van bestaande maatschappelijke structuren, zoals de Nederlandse Vrouwen Raad, die grote groepen georganiseerde burgers bundelt? Deze ziet de politiek nu vaak over het hoofd.

Nieuw muziekstuk

"Ik zie de democratie als een orkest dat samen speelt", zegt Alice Bouman-Dentener. En het politieke orkest in Den Haag is toe aan een nieuw muziekstuk. Een stuk dat goed in het gehoor ligt. Dat burgers kunnen meeneuriën óf zingen. Als vertegenwoordiger van de Nederlandse Vrouwen Raad, gaat Bouman bij haar achterban op zoek naar noten en melodieën. Hierbij wil ze zich concentreren op twee belangrijke vragen. Ten eerste: hoe vullen we actief burgerschap in? Ten tweede: waarom hebben vrouwen tegen de Europese Grondwet gestemd? Als vertegenwoordiger van een maatschappelijke organisatie hoopt ze zo een zuivere noot mee te kunnen blazen in de Nationale Conventie.

Alice Bouman-Dentener richt zich in eerste instantie op de werkgroep Burgerparticipatie en de werkgroep Europa van de Nationale Conventie. Zij zal een aantal organisaties en instanties binnen de NVR-achterban actief benaderen. Uw reacties zijn van harte welkom: 070-346.93.04 of a.bouman@de-nvr.nl

Uit de aangesloten organisaties

FNV Vrouwenbond

Conferentie 'Maak de dromen waar'

Op vrijdag 9 juni 2006 van 13.00 tot 17.15 uur organiseert de FNV Vrouwenbond in Utrecht de conferentie 'Maak je dromen waar'; je talenten en kansen benutten voor een betere toekomst.

Dromencarrousel en workshops

We starten met inspirerende verhalen van drie vrouwen die vertellen hoe ze hun dromen hebben waargemaakt. Ook deelnemers krijgen de gelegenheid hun dromen kenbaar te maken.

Aansluitend zijn er twee workshoprondes met mogelijkheden voor training, uitwisselen van ervaringen en discussie. Er kan een keuze worden gemaakt uit de volgende workshops: Wat verwachten vrouwen van een nieuw zorgstelsel. Arbeidsmigratie en de gevolgen voor vrouwen. Perspectief op je eigen levensloop. Presenteren van je eigen talenten,

hoe pak je dat aan? Plezier en resultaat in je werk: welke rol speel je zelf? De droom van de mantelzorger. Onderhandelen met politici.

Tot slot kunnen de deelnemers hun dromen voor een betere wereld voor vrouwen kenbaar maken aan FNV voorzitter **Agnes Jongerius**, die daarna gaat vertellen wat zij wil doen om deze dromen waar te maken.

Vraag snel een opgavenformulier aan bij de FNV Vrouwenbond: Postbus 8576, 1005 AN Amsterdam, e-mail: post@fnvvrouwenbond.nl. De kosten zijn € 15, maar wie nu lid wordt, betaalt € 10 en krijgt de reiskosten vergoed.

Webnieuws

Stichting WAHO

Op 1 maart j.l. lanceerde Stichting WAHO haar nieuwe website, te vinden op www.waho.nl. Met deze website wordt een nieuwe impuls gegeven aan de koers van de stichting.

Stichting WAHO wil zich gaan inzetten voor meer dan alleen arbeidsongeschiktheid bij jonge hoger opgeleide vrouwen. Gezond werken en preventie van arbeidsongeschiktheid zijn minstens zo belangrijk. Redenen om niet alleen de website te vernieuwen, maar ook een deel van de naam te veranderen in Stichting WAHO, gezond werken voor jonge hoger opgeleide vrouwen.

Er is veel gebeurd op te terrein van de sociale zekerheid. WAO is WIA geworden, uitkeringsgerechtigden kunnen gebruik maken van een eigen reïntegratiebudget (IRO) en 'eigen verantwoordelijkheid' staat hoog op de politieke agenda. Mensen, en dus ook de doelgroep van Stichting WAHO, krij-

gen hierdoor steeds meer keuzes en hebben behoefte aan informatie. Die onafhankelijke informatie wil de Stichting WAHO bieden. Vandaar een website met nieuwe en actuele informatie over verzuim, arbeidsongeschiktheid en reïntegratie, ervaringen van vrouwen en natuurlijk met veel praktische tips om uitval te voorkomen en succesvol te reïntegreren. Een voorbeeld:

“Denk na over wat je kunt verbeteren aan je werk en aan je thuissituatie. Een hulp in huis, de strijkservice, een grotere bijdrage van je partner in de huishouding, iemand die je helpt bij het plannen van je werk, een collega die je achter je bureau vandaan haalt om te gaan lunchen, een assertiviteitstraining of een promotie naar een baan met meer flexibiliteit? Wees zo praktisch mogelijk”

(tips voor vrouwen bij verzuim).

Wetenswaard

Participatie van vrouwen stijgt, maar blijft achter bij mannen

Voor de nieuw gekozen gemeenteraden ligt er een belangrijke taak. Gemeentelijk beleid kan een grote rol spelen bij het bevorderen van de participatie van vrouwen (zowel wit als zwart, migrant of vluchteling) op vele terreinen.

De participatiecijfers van vrouwen in arbeid, onderwijs, vrijwilligerswerk en politiek laten haarscherp zien dat vrouwen over het algemeen achterblijven bij mannen. Verschillen tussen vrouwen vragen om participatiebeleid dat is toegesneden op diversiteit. Gemeenten zijn bij uitstek in staat om maatwerk te leveren, passend bij de lokale sociaal-economische situatie en de samenstelling van de bevolking.

Enkele cijfers

- * De netto-arbeidsdeelname van vrouwen van Surinaamse afkomst is het hoogst (58%), daarna volgen vrouwen van autochtone afkomst (56%). Gemiddeld een zeer lage arbeidsparticipatie hebben vrouwen met een Somalische (9%), Afgaanse (10%) en Iraakse (15%) achtergrond.
- * Vrouwen uit voormalig Joegoslavië en vrouwen van Surinaamse afkomst werken het vaakst voltijd (respectievelijk 47 en 42 % van de vrouwen die volgens een contract werken, doen dit in 2003

meer dan 35 uur per week). Autochtone vrouwen werken relatief weinig in voltijdbanen (27%).

- * Voor Iraanse vrouwen geldt dat 27% maximaal hoger beroepsonderwijs of wetenschappelijk onderwijs heeft afgerond, ten opzichte van 24% van de autochtone vrouwen.
- * Het gerealiseerd opleidingsniveau is voor 68% van de 15-64-jarige Somalische vrouwen maximaal basisonderwijs; bij Somalische mannen heeft 42% maximaal basisonderwijs.
- * In 2002 was 24% van de gemeenteraadsleden vrouw. Daarnaast zitten in zowel gemeentelijke als provinciale besturen weinig mensen uit zwarte-, migranten- en vluchtelingengroepen. In gemeenteraden was hun vertegenwoordiging in 2005 11% in de vijftig grote gemeenten van Nederland (G50).

Meer informatie over de participatie van vrouwen met verschillende etnische achtergronden kunt u vinden in de factsheet Participatie. Deelname van vrouwen aan arbeid, onderwijs, vrijwilligerswerk en politiek. Deze factsheet bevat tevens aanbevelingen voor gemeenten.

Internationaal informatiecentrum en archief voor de vrouwenbeweging (IIAV)

Vrouwenstaking 25 jaar geleden

Op 30 maart 2006 was het vijftiende jaar geleden dat de Vrouwenstaking werd gehouden in Nederland. Vrouwen legden die dag hun betaalde en onbetaalde werk neer om te protesteren. Tegen de verslechterende positie van vrouwen die op allerlei terreinen merkbaar was, zoals de werkloosheid die vrouwen het ergst trof, het kostwinnersbeginsel waarmee de economische zelfstandigheid van vrouwen in gevaar werd gebracht, het omgangsrecht, en seksueel geweld tegen vrouwen. Maar vooral tegen de abortuswet die net was aangenomen, waarbij vrouwen niet zelf mochten beslissen over hun eigen lichaam.

In steden en dorpen

Ze staakten en hoe! Duizenden, tienduizenden, mogelijk honderdduizenden kwamen bijeen voor een grote demonstratie op de Dam in Amsterdam, maar ook in buurthuizen, straten en pleinen in ste-

den en in dorpen. Vrouwen verzamelden zich bij een gemeentehuis en boden petities aan met het abortuseisenpakket, ondertekend door honderden vrouwen. Zij discussieerden met elkaar over de verschillende thema's van de staking. Gingen met bootjes de grachten op. Er werden kookstakingen gehouden...

Herinneringen

Nu, vijftiende jaar verder, staat de huidige abortuswet ter discussie, de balans wordt opgemaakt. In de serie 'Schatten' wordt teruggeblikt met foto's, pamfletten, kranten en archiefmateriaal uit de collectie van het IIAV op deze unieke gebeurtenis. Klik ook eens op het gastenboek. Daarin nodigt het IIAV u uit om uw eigen herinneringen aan 30 maart 1981 op te schrijven, maar ook de herinneringen van al die anderen te lezen!

Kijk op: www.iiav.nl/schatten

Laureaat Spinozalens 2006 Donna Dickenson

Donna Dickenson is in 1946 geboren in New England, in de Verenigde Staten. Na de middelbare school studeert ze recht en politieke wetenschappen aan het Wellesley College in Massachusetts. Van 1969 tot 1973 is ze onderzoeksmedewerker aan de Universiteit van Yale. Ook neemt ze deel aan een strafrecht hervormingsproject in New York. In 1973 verlaat ze uit protest tegen de Vietnamoorlog haar geboorteland en vestigt ze zich in Engeland waar ze voordien al internationale betrekkingen aan de London School of Economics and Political Science had gestudeerd. Na haar studie werkt ze meer dan twee decennia aan de Open University te Londen. Ze geeft onder andere een vernieuwende cursus over dood en doodgaan die in de loop der jaren door duizenden gezondheidsmedewerkers is gevolgd. In 1989 behaalt ze haar doctorstitel, met een studie over *Risk and Luck in Medical Ethics*.

In 1997 krijgt Dickenson's academische carrière nieuwe impulsen; ze gaat werken aan het Imperial College in Londen als onderzoeker op het terrein van de medische ethiek en het medische recht. Vanaf 2001 bezet ze een leerstoel aan de Universiteit van Birmingham, alwaar ze een centrum voor de studie van Global Ethics opricht en leidt. In 2005 keert ze

terug naar Londen en wordt ze hoogleraar aan de Birkbeck Universiteit, alsmede uitvoerend directeur van het daaraan verbonden studiecentrum voor de menswetenschappen. Daarnaast is ze de afgelopen jaren intensief betrokken geraakt bij onderzoeksprojecten van de Europese Commissie die zich bezighouden met recht, onderwijs en biomedische ethiek.

Dickenson heeft ongeveer twintig boeken en een zestigtal artikelen op haar naam staan. Deze handelen niet alleen over medische ethiek en wetgeving; zij schrijft ook literaire biografieën, poëzie, hoorspellen en een roman *Truth or Consequences* (Matador, 2006).

De uitreiking van de Spinozalens aan Prof.Dr. Donna Dickenson vindt plaats op 28 april a.s. in de Amstelkerk in Amsterdam.

► Esther Raats, zakenvrouw van het jaar

Op 20 maart is in hotel Des Indes in Den Haag Esther Raats gekozen als zakenvrouw van het jaar 2006.

Esther is directeur van het bedrijf Banbridge. Banbridge importeert accessoires voor computer-, audio- en videoapparatuur, zoals verbindingkabels en stekkers uit Azië en levert die aan winkeliers in Europa.

Banbridge is klein begonnen, maar Raats koos voor meer ruimte en koos voor een management buy-out. Nu is haar bedrijf een Europese topper met 30 miljoen omzet.

Esther Raats is de opvolger van Yvonne Swaans, eigenaar van Direct Wonen en de zakenvrouw van het jaar 2005.

Publicaties

'Ik dacht: een weekje uitrusten en dan weer aan het werk'

Anneke de Vries, Angelique de Rijk, Petra Verdonk en Ineke Klinge

Het hoge arbeidsongeschiktheidsrisico van jonge hoger opgeleide vrouwen wekt verbazing.

Reden waarom de Stichting WAHO een bijzondere publicatie uitgeeft. Hierin wordt dieper ingegaan op vragen als: 'Wat is er toch aan de hand met het paradepaardje van de emancipatie? Heeft ze teveel, of juist te weinig ambitie? Is ze dan toch niet opgewassen tegen de eisen van de arbeidsmarkt? Wat gebeurt er eigenlijk met jonge vrouwen op de arbeidsmarkt?'

In deze publicatie getiteld: *'Ik dacht: een weekje uit te rusten en dan weer aan het werk'*, worden jonge, hoger opgeleide vrouwen aan het woord gelaten die vanwege psychische klachten arbeidsongeschikt zijn geraakt. Hoe hebben vrouwen hun rol als werknemer, hun ziekenrol en hun WAO-periode ervaren? Welke behoefte hadden zij aan begeleiding bij reïntegratie?

Door middel van diepte-interviews is inzicht verkregen in hun ervaringen en behoeften.

Te Bestellen via: info@waho.nl

Er zijn geen kosten aan verbonden.

Agenda

Overzicht van de belangrijkste activiteiten in 2006 georganiseerd door of in samenwerking met de Nederlandse Vrouwen Raad (deels onder voorbehoud i.v.m. subsidie).

april 2006

25	Gereformeerde Vrouwenbond Ledenontmoetingsdag Nijkerk
25	BPW The Netherlands Algemene Vergadering
26	Hervormde Vrouwen Groep 60 jarig jubileum
27	NVR Algemene Vergadering

mei 2006

7 t/m 13	VNVA 2 ^e masterclass Top voor artsen
11	Passage Ledenraad Amersfoort
18	NVVH Vrouwennetwerk Algemene Vergadering

juni 2006

15	Redactiedag Utrecht
----	---------------------

september 2006

5	NVR Cie DS i.s.m. IVN Duurzame Dinsdag
17	Bahai Vrouwenforum Ledendag
20	NVR Beleidsdag Bestuur en Commissie
22 of 29	St.Melania Ontwikkelingssamenwerking
28	NVR Genomics Congres
30	VVAO University Women Europe Conference

oktober 2006

12	NVR Cie DS Beleidsdag
----	-----------------------

november 2006

9	NVR Cie Internationaal Seminar
16	NVR Algemene Vergadering
21	4VO Slotcongres Levensloop
22	NVR Cie DS Interactieve Dag Consumenten
23	BPW The Netherlands Diner Pensant
25 nov – 2 dec	YWCA Week zonder Geweld

Zodra bekend is waar diverse activiteiten plaats vinden (themadagen, Algemene Ledenvergadering e.d.) wordt dit aan de lidorganisaties meegedeeld.